

ПРИВРЕДНА КОМОРА ВОЈВОДИНЕ

Информација о монетарним и фискалним кретањима

ОКТОБАР 2021. ГОДИНЕ

НОВИ САД, ДЕЦЕМБАР 2021. ГОДИНЕ

Садржај

I Општи преглед монетарних и фискалних кретања	2
II Монетарна кретања	3
Референтна каматна стопа НБС	3
Каматне стопе.....	4
Токови капитала из иностранства.....	6
Курс динара	6
Кредити	7
III Фискална кретања	11
Фискални резултат опште државе	12
Фискални резултат опште државе по нивоима власти	13
Јавни дуг опште државе и централног нивоа власти	14
Извор података	16

I Општи преглед монетарних и фискалних кретања

Међугодишња инфлација је у новембру 2021. износила 7,5%.

Референтна каматна стопа је у децембру 2021. задржана на нивоу од 1,0%, што је најнижи ниво референтне каматне стопе у режиму циљања инфлације, који је Народна банка Србије успоставила у децембру 2020. године.

Девизне резерве су на крају октобра 2021. године износиле су 16,3 млрд евра, што је за 524,7 млн евра или 3,1% мање у односу на претходни месец.

Просечна каматна стопа на нове динарске кредите привреди је у октобру 2021. износила 3,2%, док је просечна каматна стопа на евроиндексиране кредите и кредите у еврима привреди износила 2,6%.

Просечна каматна стопа на нове динарске кредите становништву износила је 8,4% у октобру 2021. године, док је просечна каматна стопа на евроиндексиране кредите и кредите у еврима становништву у октобру 2021. године износила 3,3% (непромењене у односу на претходни месец).

Просечна каматна стопа на нове орочене депозите привреде је у октобру 2021. износила 1,4% на нове динарске депозите, односно 0,4% на нове девизне депозите.

Динарска штедња становништва је у претходне три године забележила снажан раст (22% у 2018, 31% у 2019. и 17% у 2020), који је настављен и у 2021. када је за десет месеци повећана за 7,8 млрд динара (тј. 8,4%) премашивши ниво од 100 млрд динара. Просечна каматна стопа на штедњу становништва у динарима је у октобру 2021. износила 1,7%, а на девизну штедњу је у октобру износила је 0,7%.

Укупна кредитна активност је и у октобру 2021. године наставила да бележи раст, захваљујући ефектима мораторијума, а позитиван допринос пружају и кредити из гарантне шеме.

У прих десет месеци 2021. године на нивоу опште државе остварен је фискални дефицит у износу од 67,0 млрд динара и примарни фискални суфицит у износу од 38,7 млрд динара.

У октобру 2021. године јавни дуг опште државе достигао је ниво од 57,2% БДП-а. Јавни дуг централног нивоа власти је износио 29,6 млрд евра, односно 56,5% БДП-а.

Према речима Министарства финансија, **фискални дефицит опште државе ће у 2021. години износити 4,9% БДП-а, а јавни дуг 58,2% БДП-а, док је у наредној години планирани дефицит од 3,0% БДП-а. Фискални оквир за 2022. годину предвиђа смањење пореског оптерећења зарада, умерени раст зарада у јавном сектору и раст пензија.**

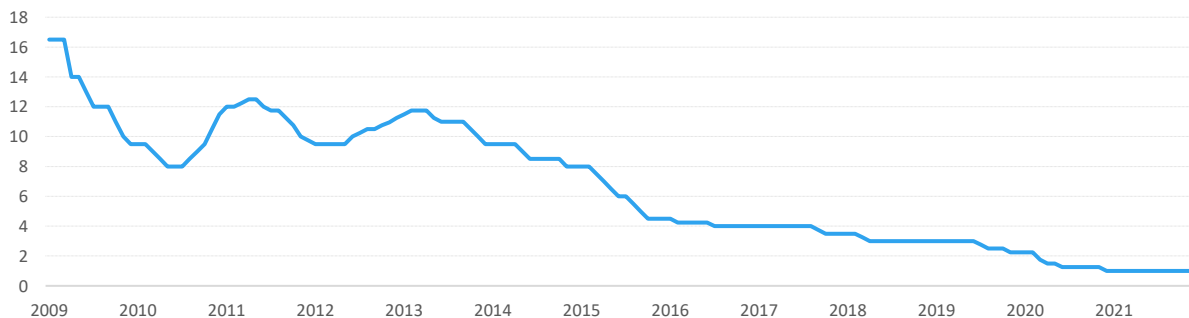
II Монетарна кретања

Инфлација се, вођена ценама хране и нафтних деривата, од септембра 2021. године креће изнад граница циља. **Међугодишња инфлација је у новембру 2021. године износила 7,5%.**

Референтна каматна стопа НБС

У децембру 2021. године, Народна банка Србије (НБС) је задржала референтну каматну стопу на нивоу од 1,0%. Захваљујући флексибилности монетарног оквира, НБС од октобра ове године постепено смањује експанзивност монетарне политике без промене основних каматних стопа, имајући у виду повећане трошковне притиске у међународном и домаћем окружењу и неопходност утицаја на инфлациона очекивања. Осим тога, доносећи овакву одлуку, НБС је узела у обзир и очекивања да ће фактори више укупне инфлације у највећој мери бити привременог карактера и да ће бити исцрпљени у наредној години.

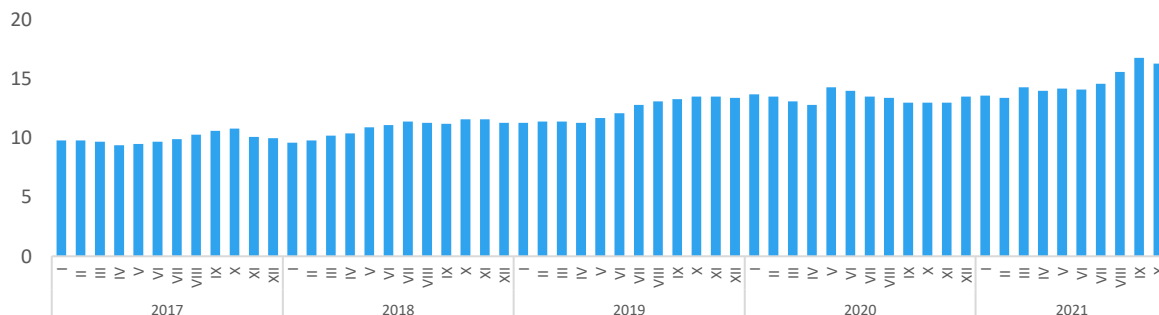
Референтна каматна стопа НБС, децембар 2021. године (у %)

Обавезна резерва је важан инструмент монетарне политике и у октобру 2021. године је износила **2,4 млрд евра** и **242,2 млрд динара**.

Девизне резерве су на крају октобра 2021. године износиле су **16,3 млрд евра**, што је за **524,7 млн евра** или **3,1% мање у односу на претходни месец**, а првенствено је резултат нето раздужења државе по основу девизних кредита и измирења других девизних обавеза, затим активности НБС ради очувања релативне стабилности на домаћем девизном тржишту, као и уобичајених активности банака по основу обавезне девизне резерве. Приливи у девизне резерве остварени су по основу донација, ефикасног управљања девизним резервама и другим основама. **У односу на октобар претходне године, девизне резерве су на крају октобра 2021. веће за 3,2 млрд евра или 24,7%.**

Кретање девизне резерве НБС, октобар 2021. године (у млрд евра)

Обим реализоване трговине девизама на међубанкарском девизном тржишту у октобру износио је 593,6 млн евра и био је за 15,9 млн евра већи него у претходном месецу.

Каматне стопе

Услови финансирања државе и приватног сектора остали су повољни и подржавају раст кредитне активности. Каматне стопе на државне ХоВ крећу се око својих минимума, као и каматне стопе на кредите приватном сектору.

Каматне стопе на динарске ХоВ крећу се око најнижих вредности (3,24% за рок од 12 година).

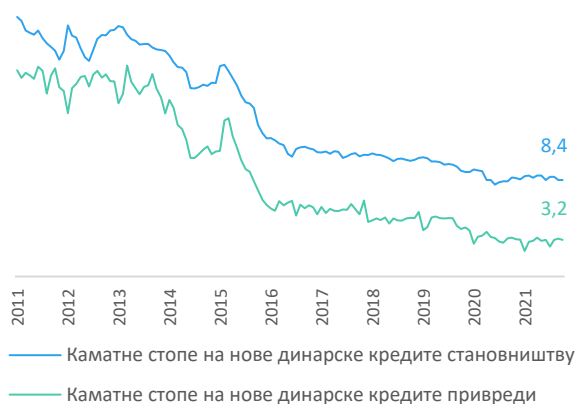
Каматна стопа на нове динарске кредите привреди је у октобру 2021. износила 3,2%, за 0,1 п.п. мање у односу на претходни месец, пре свега због смањења каматне стопе на инвестиционе кредите (за 0,3 п.п, на 4,4%), и остале некатегорисане кредите (за 0,3 п.п, на 2,8%), док су каматне стопе на кредите за обртна средства остале непромењене у односу на претходни месец.

Каматна стопа на новоодобрене динарске кредите становништву у октобру 2021. износила је 8,4%, и непромењена је у односу на претходни месец. Највише су биле каматна стопа на динарске готовинске кредите становништву (9,0%) и стамбене динарске кредите (7,5%). Просечна каматна стопа на нове потрошачке динарске кредите становништву износила је 2,4%.

Просечна каматна стопа на евроиндексиране кредите и кредите у еврима привреди у октобру је износила 2,6%, за 0,2 п.п. више у односу на септембар. Повећана је просечна каматна стопа на кредите за увоз (за 0,3 п.п, на 2,0%) и остале некатегорисане кредите (за 0,4 п.п, на 1,8%). Кредити за обртна средства индексирани у еврима су остали непромењени у односу на претходни месец, а инвестициони кредити су забележиле смањење каматне стопе за 0,1 п.п, на 3,0%.

Просечна каматна стопа на евроиндексиране кредите и кредите у еврима становништву је у октобру 2021. године износила 3,3%, и остала је непромењена у односу на претходни месец. Просечна каматна стопа на стамбене кредите у еврима и евроиндексиране стамбене кредите становништву је износила 2,6% (непромењена у односу на претходни месец), док је просечна каматна стопа на нове потрошачке кредите становништву у еврима или евроиндексиране износила 4,1% и за 0,2 п.п. је мања у односу на септембар. Просечна каматна стопа на готовинске кредите становништву у еврима или евроиндексиране виша је за 0,3 п.п. у односу

Каматне стопе на новоодобрене динарске кредите становништву и привреди, октобар 2021. (у %)

Каматне стопе на новоодобрене евроиндексиране и евро кредите становништву и привреди, октобар 2021. (у %)

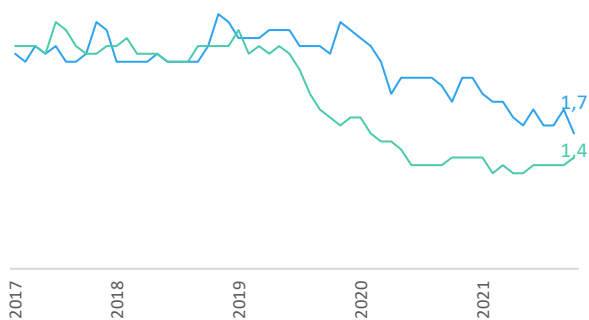

ПРИВРЕДНА КОМОРА ВОЈВОДИНЕ

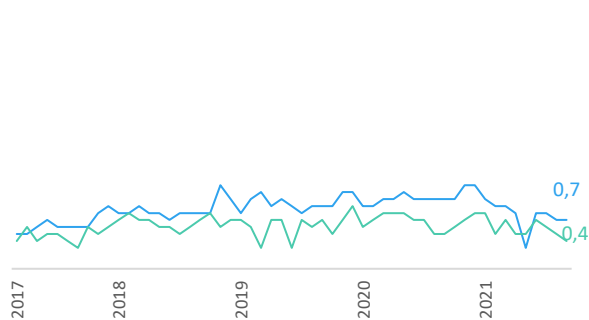
на прошли месец и износила је 3,5%, док је просечна **каматна стопа на остале некатегорисане евро или евроиндексиране кредите** виша за 0,4 п.п. у односу на претходни месец и износила је 6,8% у октобру 2021. године.

Просечна **каматна стопа на штедњу становништва у динарима је у октобру 2021. износила 1,7%** (за 0,3 п.п. мање него у септембру), а **на девизну штедњу је износила 0,7%** (за 0,1 п.п. мање него у претходном месецу). Просечна **каматна стопа на нове орочене депозите привреде је износила 1,4%** на нове орочене динарске депозите (за 0,1 п.п. мање у односу на претходни месец), односно 0,4% на нове орочене девизне депозите привреде (за 0,1 п.п. мање него у септембру).

Каматне стопе на **орочене динарске депозите** становништва и привреде (у %)

Каматне стопе на **орочене девизне депозите** становништва и привреде (у %)

— Каматне стопе на орочене динарске депозите становништв — Каматне стопе на орочене девизне депозите становништв
— Каматне стопе на орочене динарске депозите привреде — Каматне стопе на орочене девизне депозите привреде

Премија ризика Србије од маја 2020. на силазној путањи захваљујући глобалним и домаћим факторима, пре свега повољним макроекономским изгледима и оптимизму за наставак вакцинације. Поред оптимизма око вакцина, ниској и релативно стабилној премији ризика Србије од другог полугодишта 2020. године допринеле су и мере економске политике у Србији донете као одговор на кризу, као и опоравак домаће економске активности.

Агенција Moody's је у марту 2021. повећала кредитни рејтинг Србије на Ба2 са стабилним изгледима, док је Fitch потврдио рејтинг Србије у септембру на ББ+ са стабилним изгледима. У свом најновијем извештају за Србију, Агенција Standard & Poor's потврдила је рејтинг Србије на ББ+ у децембру 2021, при чему је побољшала изгледе за даље повећање инвестиционог рејтинга са стабилних на позитивне. На овакву одлуку су утицали снажан привредни раст Србије и показан висок степен отпорности домаће економије на шок изазван пандемијом. Позитивна одлука је посебно значајна ако се има у виду да је донета упркос продуженом трајању пандемије, поремећајима у глобалним ланцима снабдевања и неизвесности на светском робном и финансијском тржишту.

Кредитни рејтинг Србије, децембар 2021. године

	Рејтинг	Датум	Активност
Standard & Poor's	ББ+ / позитивни изгледи	10.12.2021.	потврђен рејтинг
Fitch Ratings	ББ+ / стабилни изгледи	03.09.2021.	потврђен рејтинг
Moody's Investors Service	Ба2 / стабилни изгледи	12.03.2021	повећан рејтинг

Токови капитала из иностранства

Макроекономска и финансијска стабилност, уз структурне реформе, створиле су повољан амбијент за стране директне инвестиције (СДИ), које су диверсификоване по секторима и земљама порекла и доприносе извозном потенцијалу земље.

Од укупно 10,3 млрд евра СДИ у последње три године, 5,6 млрд евра је усмерено у разменљиве секторе, а од тога 2,8 млрд евра у прерађивачку индустрију. Сектори прерађивачке индустрије са највећим приливом СДИ (металска, ауто, прехранбена, гуме) бележе снажан раст запослености, производње и извоза.

Србија је привукла око 60% укупних СДИ у регион Западног Балкана. У 2020. прилив СДИ остао је снажан упркос пандемији коронавируса, уз прилив од 3,0 млрд евра (нето 2,9 млрд евра). **Прилив СДИ у првих десет месеци 2021. године износио је 3,2 млрд евра.**

СДИ у Србији су географски диверсификоване, с растућим учешћем земаља из азијско-пацифичког региона и с Блиског Истока, поред ЕУ. У периоду 2018-2020. највећи део прилива СДИ је потицао из земаља ЕУ (78%), уз растуће учешће азијских земаља (18%), пре свих Кине/Хонг-Конга и УАЕ, као и из САД и европских земаља ван ЕУ попут Русије, Турске и Швајцарске.

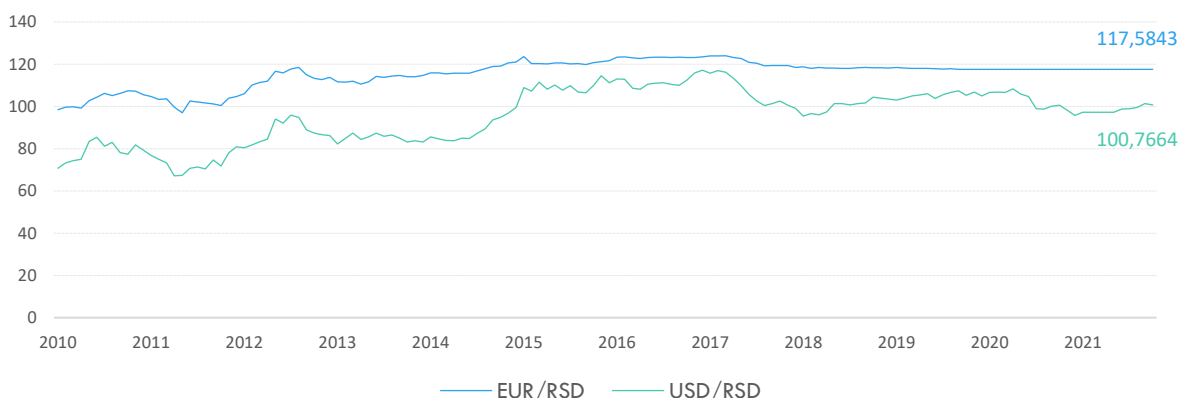

Курс динара

У октобру, као и од почетка ове године, вредност динара према евру готово је непромењена, упркос расту неизвесности на међународном финансијском тржишту (**октобар 2021, крај периода: 1 EUR=117,5843 RSD; 1 USD=100,7664 RSD**). Томе је допринела НБС обезбеђујући банкама потребну девизну ликвидност у условима смањене понуде девиза.

Кретање курса динара према еuru и према долару, октобар 2021 - крај периода

Ради одржавања релативне стабилности на девизном тржишту, НБС је на међубанкарском девизном тржишту у октобру нето продала 140,0 млн евра. Посматрано од почетка године, НБС је, ради одржавања релативне стабилности на девизном тржишту, нето купила 960,0 млн евра.

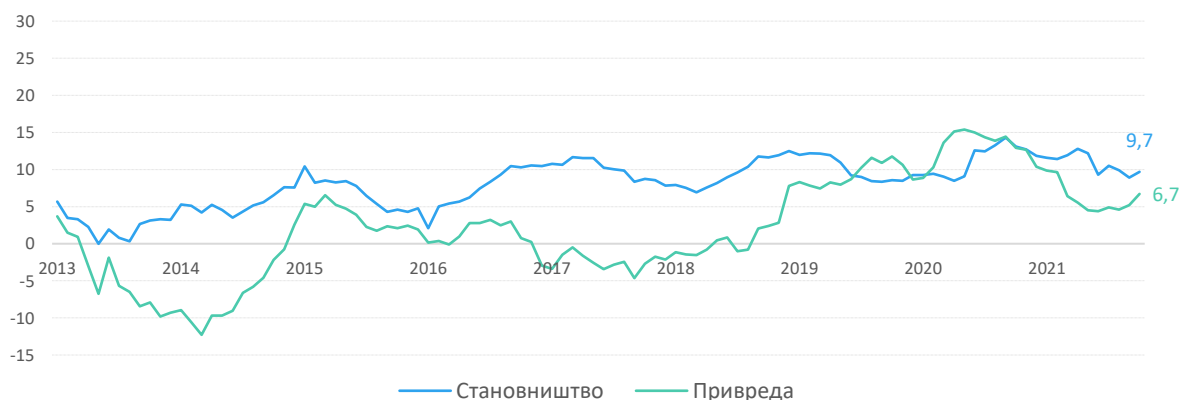
Кредити

Повољни услови финансирања подржавају кредитну активност која доприноси опоравку привреде од кризе изазване пандемијом коронавируса.

Структура кредита у 2021. години је остала повољна са становишта доприноса економском опоравку - раст води кредитирање обртних средстава и инвестиција код привреде, односно стамбени кредити код становништва.

Укупни домаћи кредити су у октобру 2021. убрзали раст на 7,7% мг, захваљујући постепеном ишчезавању ефекта високе базе из прошле године услед примене мораторијума, као и релативно добре реализације кредита у октобру. Кредити привреди су наставили да пружају значајну подршку домаћој кредитној активности и доприносе опоравку економске активности. Инвестициони кредити су у октобру чинили 42,0% укупних кредита привреди, а учешће кредита за ликвидност и обртна средства је износило 45,7%, уз подршку кредита из гарантних шема. Кредити одобрени микро, малим и средњим предузећима чинили су 67% укупних кредита привреди у октобру 2021. године.

Кредити привреди и становништву, 2021. октобар године (мг. стопе раста, у %)

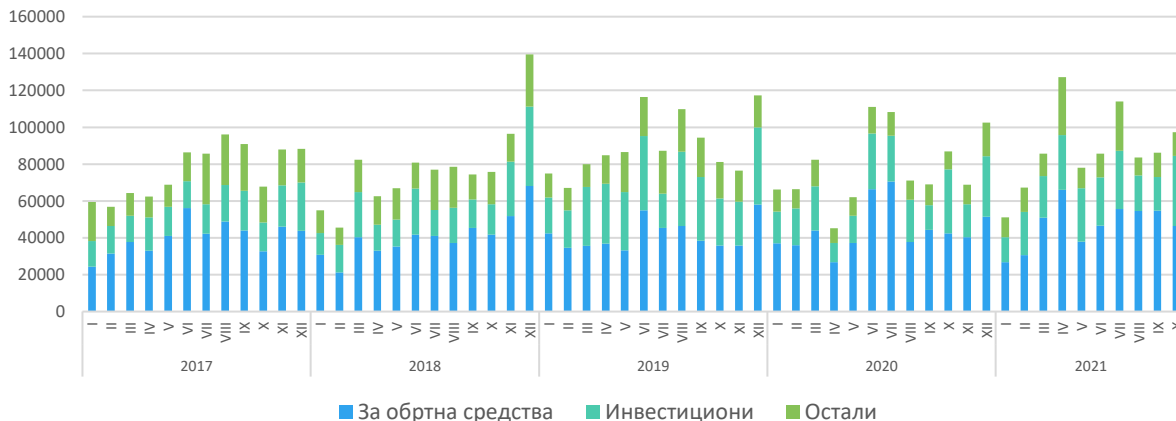

ПРИВРЕДНА КОМОРА ВОЈВОДИНЕ

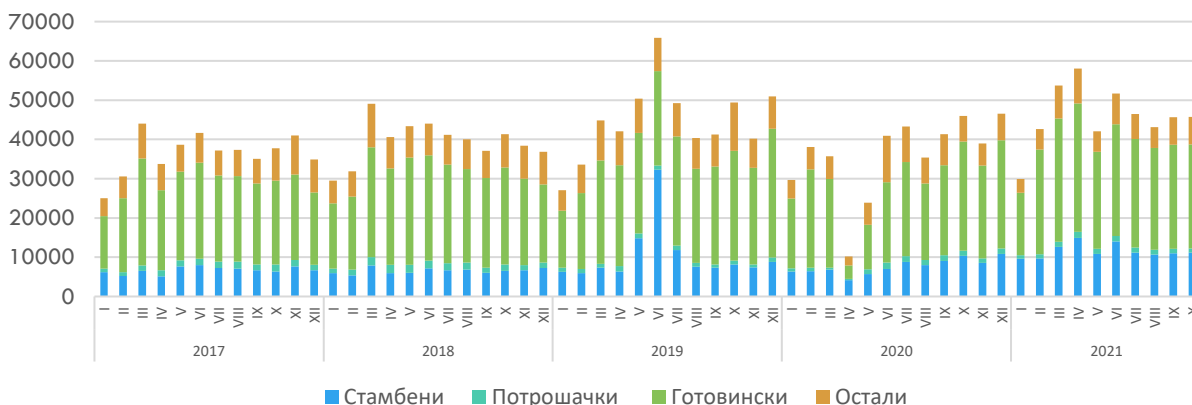
Обим новоодобрених кредита привреди у октобру 2021. године износио је 97,2 млрд динара, што је за 12,0% више него у истом месецу прошле године, а за 12,8% више него у претходном месецу. Највећи део тих кредита односио се на кредите за обртна средства (47,8%), док су инвестициони кредити чинили 39,0% новоодобрених кредита привреди у октобру 2021. Укупан износ новоодобрених кредита привреди у периоду јануар - октобар 2021. износио је 876 млрд динара, што је за 14,0% више него у истом периоду прошле године.

Новоодобрени кредити привреди, октобар 2021. године (млн РСД)

Обим новоодобрених кредита становништву је у октобру 2021. године износио 45,8 млрд динара, што је за 0,4% мање него истом месецу прошле године, а за 0,3% више него у претходном месецу. Међугодишњем смањењу највише је допринело смањење потрошачких и готовинских кредита, за 19,2% и 4,8% респективно. Готовински кредити су најзаступљенија категорија новоодобрених кредита становништву у октобру 2021. године (57,8%).

Новоодобрени кредити становништву, октобар 2021. године (млн РСД)

Макроекономска стабилност доприноси процесу динаризације. НБС подстиче процес динаризације кроз обезбеђење ниске и стабилне инфлације, очување релативне стабилности девизног курса, унапређење у области управљања девизним ризиком у приватном сектору и другим мерама. Влада Републике Србије доприноси динаризацији пореском политиком и развојем тржишта динарских ХоВ - учешће дуга у РСД повећано је са 2,5% (2008) на 29,3% у октобру 2021. Динаризација депозита привреде и становништва повећана је за 19,6 п.п. у односу на крај 2012. године, те је у октобру 2021. године износила 38,9%. Динаризација пласмана

ПРИВРЕДНА КОМОРА ВОЈВОДИНЕ

сектору привреде и становништва је у октобру износила 38,6% (за 10,6 п.п. више у односу на крај 2012).

Динаризиција пласмана становништву имала је последњих година изражен тренд раста, као резултат снажног пада динарских каматних стопа, ниске и стабилне инфлације, као и мера које НБС предузима у циљу подршке процесу динаризиције – са 35,1% (2012) на 55,0% (октобар 2021).

Динарска штедња становништва је у претходне три године забележила снажан раст (22% у 2018, 31% у 2019. и 17% у 2020), који је настављен и у 2021. када је за десет месеци повећана за 7,8 млрд динара (тј. 8,4%). Такво кретање штедње говори у прилог поверења грађана у финансијску и ценовну стабилност, с обзиром на то да је раст штедње остварен у условима кризе изазване пандемијом и повећане аверзије према ризику.

Укупни банкарски кредити на дан 31. октобра 2021. године износили су 3,1 млрд динара, што у односу на 30. октобар прошле године представља повећање од 8,2%, а у односу на претходни месец повећање од 1,0%.

Стање дуга по банкарским кредитима, октобар 2021. године (у млн РСД)

Корисник кредита	31.10.2020.	30.09.2021.	31.10.2021.	Индекс	
	1	2	3	4(3/1)	5(3/2)
Правна лица	1.597.083	1.684.289	1.700.813	106,5	101,0
Предузетници	62.354	68.582	68.815	110,4	100,3
Становништво	1.187.380	1.297.662	1.310.637	110,4	101,0
Укупно	2.846.817	3.050.533	3.080.265	108,2	101,0

У Србији се одржава адекватна структура активе банкарског сектора. Аверзија према ризику током криза довела је до интензивнијег инвестирања у ХоВ, чије се учешће након 2015. године стабилизовало и на крају октобра 2021. године износи 17,0% нето активе банкарског сектора.

Упркос историјски ниским каматним стопама на депозите, присутна је **стабилност депозита становништва и привреде** у структури финансирања, са учешћем од 46% и 28% у укупним обавезама на крају октобра 2021. године, респективно.

Спровођење мера за решавање NPL^1 , заједно са растом кредитне активности, довело је до значајног побољшања квалитета портфолија банака. Учешће NPL -а је у марту благо повећано, али је и даље знатно испод преткризног нивоа. На крају октобра 2021. године **учешће NPL -а у укупним кредитима износило је 3,5%**. Основни канали смањења NPL -а били су наплата, отпис и уступање (продаја) трећим лицима.

Проблематични кредити NPL , октобар 2021. године

	Укупни кредити (млрд ЕУР)	Бруто NPL (млрд ЕУР)	Учешће NPL у укупним кредитима (%)
Привредна друштва	11,0	0,3	2,8
Физичка лица	11,6	0,5	3,9
Предузећа у стечају	0,1	0,1	96,1
Остало	2,7	0,0	0,0
Укупно	25,4	0,9	3,5

¹ NPL (non performing loans) – проблематични кредити.

Очекује се да ће даљи раст кредитне активности и опоравак привреде предвиђен за 2021, уз подршку мера НБС, допринети наставку опадајућег тренда *NPL* показатеља.

Банке у Србији поседују значајне резерве капитала, што им омогућава да се успешно носе са кредитним ризиком, чак и у случају претпостављеног најпесимистичнијег сценарија у стрес тестовима. **Капитализованост банкарског сектора одликује добра и солидна структура у којој око 95% чини најквалитетнији основни акцијски капитал.** Високу солвентност банкарског сектора потврђује и показатељ левериџа² који је у регулаторни оквир Републике Србије уведен регулативом Базел III и чија је вредност на крају септембра 2021. износила 11,5%.

Банкарски сектор у Србији одликује и висока ликвидност, чији показатељи се константно крећу на нивоима знатно вишим од регулаторних минимума (**ликвидна средства чинила су 36,8% укупне активе банкарског сектора у Србији на крају октобра 2021. године**). О стабилној структури финансирања и ликвидности банкарског сектора говори и **однос кредита и депозита клијената који је на крају октобра 2021. године износио 85,4%**.

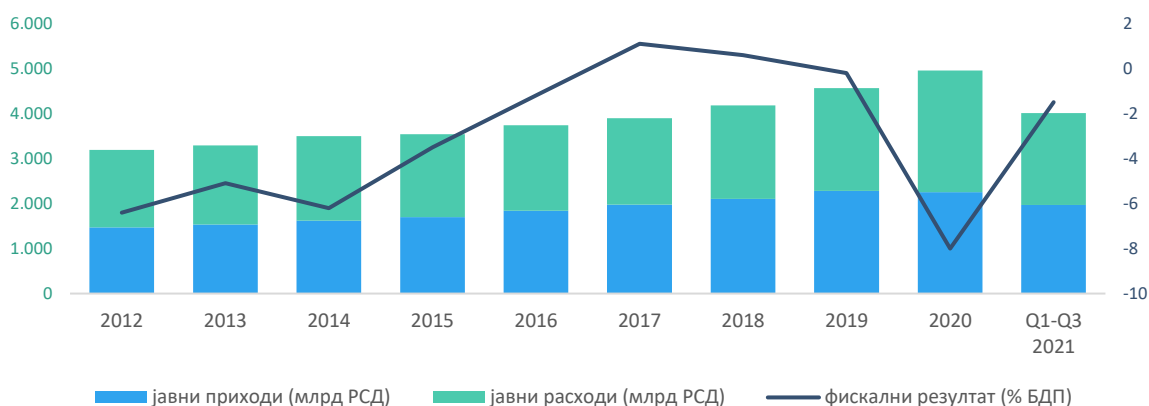
² Левериџ рацио се обрачунава као количник основног капитала и износа изложености банке, и исказује се као проценат.

III Фискална кретања

На крају 2020. године на нивоу опште државе остварен је дефицит у износу од 442,8 млрд динара (8,1% БДП-а), што је, са једне стране, последица виших расхода због пакета мера подршке привреди и становништву и набавке медицинске опреме, а са друге стране, нижих прихода.

Консолидовани јавни приходи, јавни расходи и фискални резултат опште државе, јануар - септембар 2021. године

Позитивни ефекти претходног програма економске подршке пренели су се и на почетак 2021. године, али продужено деловање пандемије, са неизвесним временским трајањем, условило је потребу за новим пакетом подршке привреди и становништву.

Пакет мера за подршку привреди и становништву у 2021. години	%БДП
Директна подршка приватном сектору	
Директна подршка приватном сектору – 3 месеца 50% минималне зараде свим предузетницима, микро, малим, средњим и великим предузећима	0,8
Директна помоћ хотелима у градским срединама	0,0
Директна секторска подршка – угоститељство, туристичке агенције, хотели и rent a car агенције	0,1
Самостални уметници	0,0
Директна секторска подршка – сектор превозника путника у друмском саобраћају и аутобуских станица – 600 € по аутобусу	0,0
Укупно	1,0
Мере за очување ликвидности приватног сектора	
Продужење постојеће гарантне шеме за подршку економији током кризе COVID-19	1,0
Успостављене нове гарантне шеме за подршку најугроженијим секторима/предузећима	1,0
Укупно	1,9
Остале мере	
Фискални подстицај – подстицање домаће тражње	1,2
Бонус за вакцинацију	0,1
Укупно	1,3
Процена утицаја фискалних мера	2,3
Укупан пакет мера	4,2

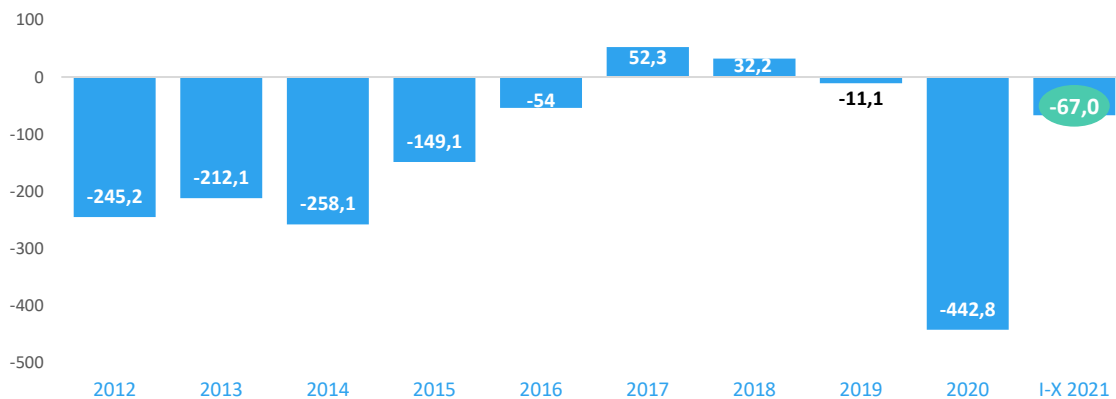
*Извор: Министарство финансија Републике Србије

Фискални резултат опште државе

У периоду јануар - октобар 2021, на нивоу опште државе остварен је фискални дефицит у износу од 67,0 млрд динара и примарни фискални суфицит у износу од 38,7 млрд динара.

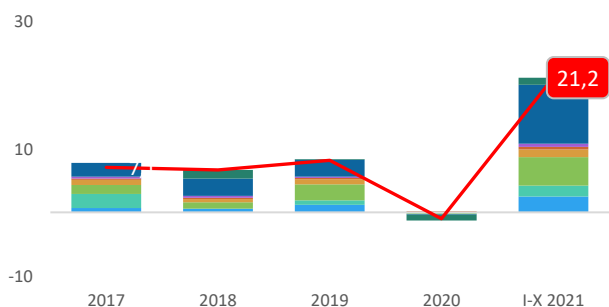
Фискални резултат опште државе, јануар - октобар 2021. (млрд РСД)

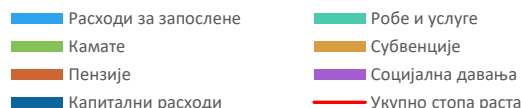
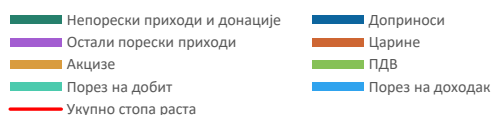
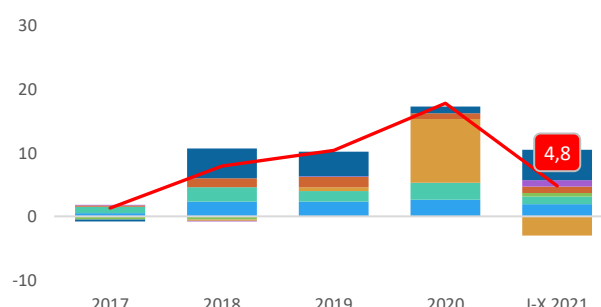
У првих десет месеци 2021. године, у структури консолидованих прихода опште државе, као и до сада, доминирају социјални доприноси (31,7%), затим приходи од пореза на додату вредност (24,4%) и приходи од акциза (12,3%). Потом непорески приходи и донације (10,4%), приходи од пореза на доходак грађана (9,4%) и пореза на добит правних лица (6,2%). У првих десет месеци 2021, у структури прихода опште државе најмање су заступљени приходи од царина (2,2%). У структури консолидованих расхода опште државе, у првих десет месеци 2021, доминирају расходи за запослене (22,9%) и расходи за социјална давања, пре свега пензије (22,5%).

У посматраном периоду приходи консолидованог биланса опште државе су остварили раст од 21,2% номинално, односно 17,3% реално, док су расходи остварили раст од 4,8% номинално, и раст од 1,5% реално.

Доприноси годишњој стопи раста јавних прихода, јануар - октобар 2021. године

Доприноси годишњој стопи раста јавних расхода, јануар - октобар 2021. године

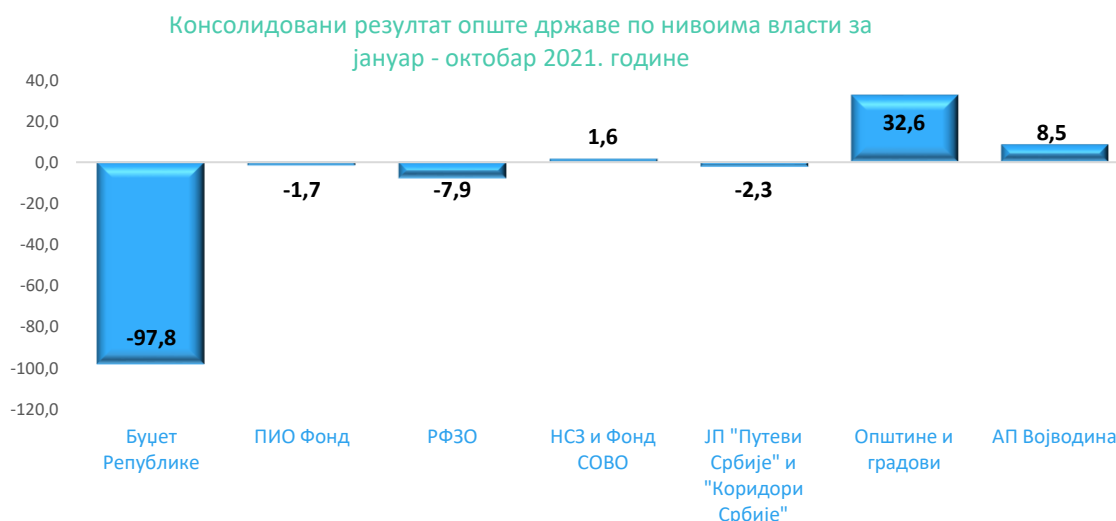

Фискални резултат опште државе по нивоима власти

У првих десет месеци 2021. године, посматрано по нивоима власти, фискални суфицит је забележен у билансима општина и градова (32,6 млрд динара), АП Војводине (8,5 млрд динара), и НСЗ-а и Фонда СОВО³ (1,6 млрд динара), док је у билансу Буџета Републике забележен дефицит од -97,8 млрд динара, као и билансу предузећа за изградњу путне инфраструктуре ЈП „Путеви Србије“ и „Коридори Србије“ (-2,3 млрд динара), ПИО Фонда (-1,7 млрд динара) и РФЗО (-7,9 млрд динара).

*у млрд динара

Консолидовани биланс државе по нивоима власти, јануар - октобар 2021. године	Сектор државе	Централни ниво државе	Буџет Републике	ПИО Фонд	РФЗО	НСЗ	Фонд СОВО	ЈП „Путеви Србије“ и „Коридори Србије“	Локални ниво државе	Општине и градови	АП Војводина
	-67,0	-108,1	-97,8	-1,7	-7,9	1,6	0,04	-2,3	41,1	32,6	8,5

Посматрано по нивоима власти, у републички буџет се слива највећи део јавних прихода (54,1%), док, поред Републике (45,3%), у јавним расходима значајно учешће имају и организације обавезног социјалног осигурања - ООСО (44,8%).

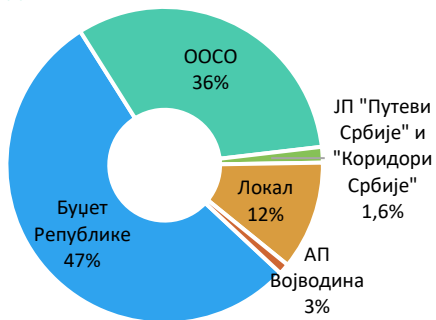
У првих десет месеци ове године остварен је дефицит републичког буџета у износу од 97,8 млрд динара. Приходи су наплаћени у износу од 1.191,3 млрд динара, од чега су порески приходи износили 1.056 млн динара. Највећи део пореских прихода односи се на уплату ПДВ-а у износу од 535 млн динара и акциза у износу од 269,9 млн динара. Непорески приходи остварени су у износу од 123 млн динара, а прилив донација је у периоду јануар - октобар износио 12,3 млн динара. Расходи су извршени у износу од 1.289,1 млрд динара. Током октобра је настављен темпо убрзане реализације капиталних инвестиција, које од почетка године износе 234,9 млн динара. Расходи за запослене су у посматраном периоду износили 270,3 млн динара, камате су исплаћене у износу од 104,2 млн динара, а трансфери ООСО 164,3 млн динара. Само у октобру је остварен дефицит републичког буџета у износу од 4,9 млрд динара (у октобру претходне године бележен је суфицит у износу од 16,6 млн динара).

³ Фонд за социјално осигурање војних осигураника (Фонд СОВО).

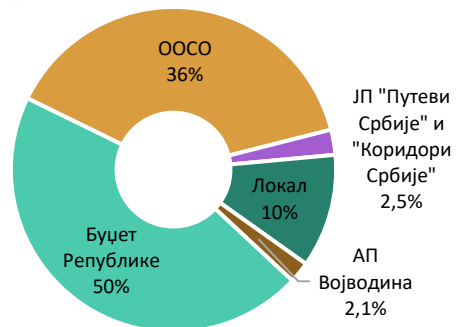

ПРИВРЕДНА КОМОРА ВОЈВОДИНЕ

Структура консолидованих јавних
прихода по нивоима власти, I-X 2021.

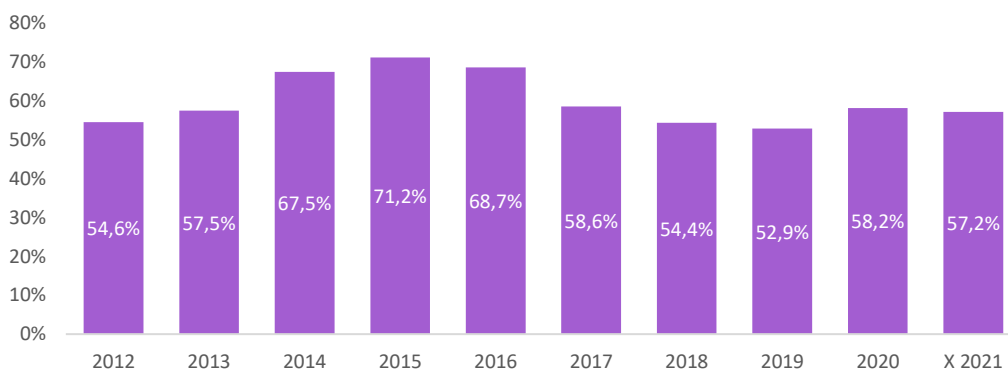
Структура консолидованих јавних
расхода по нивоима власти, I-X 2021.

Јавни дуг опште државе и централног нивоа власти

Подршка привреди и становништву у условима пандемије утицала је на повећање јавног дуга, који је и даље под контролом, испод Мастриског критеријума од 60% БДП-а. **На крају октобра 2021. године јавни дуг опште државе износио је 57,2% БДП-а.**

Јавни дуг опште државе, октобар 2021. године (% БДП-а)

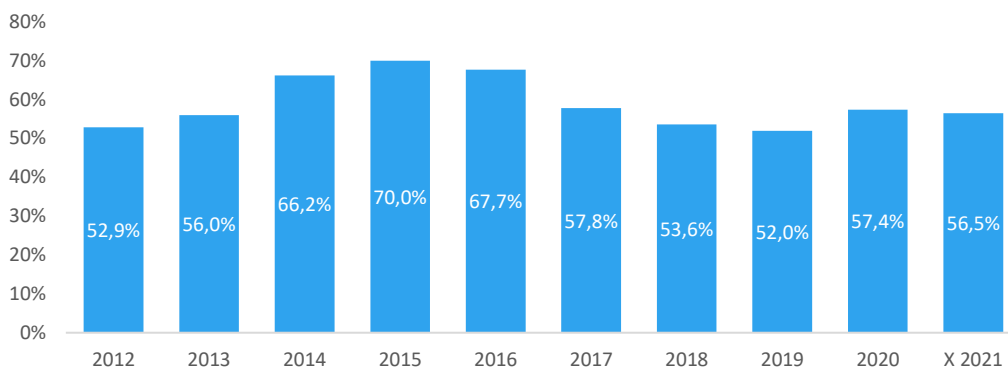
Учешће јавног дуга централног нивоа власти у БДП-у на крају октобра 2021. године износило је 56,5%. Јавни дуг централног нивоа власти у октобру 2021. године у односу на септембар повећан је за 3,3 млрд динара и износио је 3.482,5 млрд динара (29,6 млрд евра).

До раста јавног дуга током септембра 2021. године је дошло услед емисија динарских државних хартија од вредности у износу од 3,9 млрд динара и повлачења средстава по основу пројектних зајмова у износу од 24,0 млрд динара. Током месеца октобра отплаћене су обавезе у износу од 20,6 млрд динара.

У октобру 2021. године одржана је аукција петипогодишњих државних хартија од вредности у динарима. Реализација по номиналној вредности износила је 3,9 млрд динара. У истом месецу је извршен и превремени откуп трогодишње динарске државне обвезнице емитоване у динарима која доспева у јануару 2022. године у укупном износу од 7,2 млрд динара. Ова трансакција је спроведена како би се смањио притисак и износ обавеза које доспевају почетком 2022. године.

Јавни дуг централног нивоа власти, октобар 2021. године (% БДП-а)

COVID-19 и глобално успоравање је према досадашњим подацима имало мање последице на Србију у односу на већину европских земаља због постигнуте макроекономске и финансијске стабилности, претходне динамике раста, створеног фискалног простора, правовременог и свеобухватног пакета мера, као и структуре економије.

Према речима Министарства финансија, **фискални дефицит опште државе ће у 2021. години износити 4,9% БДП-а, а јавни дуг 58,2% БДП-а.** Највећи део фискалног дефицита у претходној 2020. и текућој 2021. години односи се на мере подршке привреди. Боља наплата прихода утицала је на ревизију наниже планираног дефицита у поређењу са првим ребалансом.

У средњорочном периоду очекује се смањење нивоа дефицита и враћање на приближно избалансиран резултат, уз пад нивоа јавног дуга на 53,8% БДП-а у 2024. години.

У наредној години планирани дефицит је 3,0% БДП-а. Према речима Министарства финансија, фискални оквир за 2022. годину предвиђа смањење пореског оптерећења зарада, умерени раст зарада у јавном сектору и раст пензија. Фискални простор обезбеђује очување животног стандарда и наставак инфраструктурног инвестиционог циклуса.

Извор података

1. Народна банка Србије, https://nbs.rs/sr_RS/index/
2. Удружење банака Србије, <https://www.ubs-asb.com/>
3. Министарство финансија Републике Србије, <https://www.mfin.gov.rs/>
4. Управа за јавни дуг Републике Србије, <http://www.javnidug.gov.rs/>

